

Sundhedsstyrelsen
Sagsnr. 06-0300-19
shh@sst.dk og uddannelse@sst.dk

Aarhus den 25. august 2020

Høringsvar vedrørende revideret bekendtgørelse om specialuddannelsen til sundhedsplejerske

Dansk Sygepleje Selskab (DASYS) har modtaget forespørgsel på overstående, og vi takker for muligheden for at afgive høringssvar. Vi har særligt bemærkninger til det overordnede mål med uddannelsen, adgangsbetingelser, uddannelsens niveaumæssig indplacering, tilrettelæggelse og indhold, uddannelsesansvar og specialuddannelsesrådets sammensætning.

Overordnet mener vi, det er vigtigt, at bekendtgørelsen om specialuddannelsen, som høringssudkastet angiver, er indplaceret i Bologna-systemet med 90 ECTS-point, 60 ECTS-point til teoriundervisning og 30 ECTS til den kliniske uddannelse. Vi mener også, det er afgørende, at bekendtgørelsen afspejler sundhedspleje som disciplin, praksis og profession, herunder de samfundets forventninger til videns-, færdigheds- og kompetenceniveau, hvilket ikke er tilfældet i det aktuelle høringssudkast.

Konkrete bemærkninger til høringssudkastet

Uddannelsesmål

Overordnet er vi enig i, at det er hensigtsmæssigt og tidssvarende, at erstatte de nuværende mål og indholdsbeskrivelser med mål formuleret som uddannelsens læringsudbytte (bilag 1). De formulerede mål i høringssudkastet fremstår imidlertid meget generelle og nærmest indholdsløse, i forhold til at forstå sundhedspleje som en humanistisk og sundhedsvidenskabelig disciplin og selvstændig professionspraksis. Det er således meget uklart, hvad det er for vidensgrundlag og faglighed uddannelsen bygger på, og målene fremstår uklare i forhold til det taxonomisk læringsniveau.

Målene i udkastet giver eksempelvis ikke et tilstrækkeligt grundlag for at forstå, at uddannelsen sigter mod at øger de teoretiske og metodemæssige færdigheder i sundhedsfremmende og forbyggende tilgange rettet mod gravide, spæd- og småbørn, skolebørn og deres familier. Målene i høringssudkastet giver heller ikke tilstrækkeligt grundlag for

Side 1 af 4

at forstå, at uddannelsen skal give grundlag for selvstændig virksomhedsudøvelse i forhold til undersøgelsesmetoder og analyser af sundhed, sundhedsrisici og mistrivsel samt metoder til vejledning, planlægning og dokumentation. Selvstændig virksomhedsudøvelse i forhold til at kunne igangsætte og gennemføre fagligt og tværfagligt samarbejde og påtage sig et professionelt ansvar. Selvstændig at kunne tage ansvar for egen faglig udvikling og udvikling af fag og praksis på individ-gruppe- og lokalsamfundsniveau.

Adgangsbetingelser

I § 3 punkt 3 vil vi anbefale at 2 års fuldtidsansættelse inden for minimum to relevante kliniske områder fastholdes som minimumskrav til adgangsbetingelser. Hvilket vil svare til de øvrige specialuddannelser. At erfaringer tilegnes inden for minimum to af de nævnte kliniske områder, mener vi er vigtigt, men bekendtgørelsen kunne med fordel også nævne børne- og ungdomspsykiatrien. Mental sundhed er et centralt fokusområde i sundhedsplejens indsats.

Uddannelsens niveaumæssig indplacering

Set i lyset af forventningerne til sundhedsplejerskeprofessionen, mener vi at indplaceringen på niveau 6 i den Europæiske Kvalifikationsramme er et utilstrækkeligt grundlag for specialuddannelsen til sundhedsplejerske. Uddannelsen bør indplaceres på niveau 7 og vidensgrundlaget bør være forskningsbaseret.

Af § 6 fremgår det, at uddannelsen i dag ligger på niveau 6 i den Europæiske Kvalifikationsramme. Det betyder eksempelvis at uddannelsesgrundlaget forventes at udgøres af relevant teori, metode og praksis. Det forventes ikke at vidensgrundlaget er forskningsbaseret og bygger på højeste evidens inden for området. Med niveau 6 skal sundhedsplejersken eksempelvis kunne anvende relevante metoder og redskaber og ikke som på niveau 7 kunne vurdere og vælge relevante metoder og fremkomme med nye løsningsmodeller. Skal sundhedsplejersken til stadighed kunne gribe om de ændrede sundhedsudfordringer familier, børn og unge står over for og støtte og vejlede dem til bevarelse af sundhed og trivsel, må hun kunne identificere relevante nye løsningsmodeller og tilgange og implementere dem i egen praksis.

Uddannelsens tilrettelæggelse og indhold

Uddannelsens længde på 90 ECTS-point fordelt med 60 ECTS-point til teoriundervisning og 30 ECTS-point til den kliniske uddannelse forekommer relevant og passende. At inddele den teoretiske del af uddannelsen i 3 hovedafsnit fremstår ligeledes didaktisk relevant, men de første to hovedafsnit kunne med fordel formuleres med teori og metode som omdrejningspunkt. Eksempelvis afsnit 1) Fokus på sundhed og trivsel og generelle sundhedsfremmende og forebyggende teorier og metoder til gravide, nyfødte, spæd- og småbørn samt børn og unge i den undervisningspligtige alder og deres familier med almene behov. Afsnit 2) Fokus på sundhed, risikofaktorer, udsathed og mistrivsel og specifikke sundhedsfremmende og forebyggende teori og metoder i relationer til gravide, nyfødte, spæd- og småbørn samt børn og unge i den undervisningspligtige alder og deres familier med særlige behov. Og først i afsnit 3 fokus på sundhedsplejerskefunktionen på individ-, gruppe- som lokalsamfundsniveau dokumentation og evaluering, kvalitets- og metodeudvikling. Organisation og sammenhæng mellem de politiske niveauer.

I § 7 stk. 3. hedder det, at lederen af den kommunale sundhedstjeneste udpeger en uddannelsesansvarlig sundhedsplejerske, der yder supervision og vejledning i udførelse af sundhedspleje og løbende evaluering. Det kunne være ønskeligt at bekendtgørelsen udspecificerede de formelle kvalifikationskrav for såvel den uddannelsesansvarlige sundhedsplejerske som de kliniske vejledere. Dette i form af kyndighed i sundhedspleje og pædagogisk overbygning på sundhedsplejerskeuddannelsen, svarende til et klinisk vejledermodul for kliniske vejledere og master eller kandidatniveau for den uddannelsesansvarlige sundhedsplejerske.

Uddannelsesansvar

Dansk Sygepleje Selskab mener i lyset af ovenstående at den teoretiske del af specialuddannelsen skal foregå ved uddannelsesinstitutioner, der er akkrediteret til forskningsbaseret undervisning. Den kliniske del af uddannelsen skal varetages af kommuner i henhold til de formelle uddannelseskrav til uddannelsesansvarlige sundhedsplejersker og kliniske vejledere.

Specialuddannelsesrådet

Af høringsudkastet fremgår det, at der til sundhedsplejerskeuddannelsen er knyttet et nationalt specialuddannelsesråd med ansvar for, at uddannelsen gennemføres i henhold til den godkendte uddannelsesordning.

Dansk Sygepleje Selskab vil i forhold til rådets placering, ansvar og sammensætning foreslå: 1) At sekretariatsfunktionen for rådet placeres hos udbyderne af uddannelsen (sikring af den uddannelsesmæssige kvalitet, 2) at formandsposten for rådet varetages af en repræsentant for Sundhedsstyrelsen (sikring af den sundhedsfaglige kvalitet i uddannelsens teoretiske og kliniske del) og 3) at der udover de foreslåede repræsentanter, også er en repræsentant for Dansk Sygepleje Selskab (et udefra og generelt sygeplejefaglig blik på specialuddannelsen).

Øvrige bemærkninger

I § 2 er punkt 9 fjernet i bekendtgørelsesudkastet, men bør genindsættes. Supervision og praktikvejledning til sygeplejersker under uddannelsen til sundhedsplejerske er væsentlige dele af sundhedsplejerskens ansvars- og funktionsområde.

Det fremstår som en fejl, at høringsudkastet henviser til sundhedsloven af 2010, og refererer til anerkendelsesdirektivet med fokus på specialsygeplejerske i psykiatrisk og børne-/ungdomspsykiatrisk.

Skulle høringssvaret give anledning til spørgsmål står DASYS naturligvis til rådighed for yderligere uddybning af ovenstående synspunkter.

Med venlig hilsen

Bente Høy
Næstformand for Dansk Sygepleje Selskab
Senior forsker, PhD, MPH, RN

Tina Kramer
Formand for DASYS' Uddannelses Råd
Uddannelsesansvarlig, PhD, MLP, RN